АЂСНѴ

ЕСѴ—МЧѴБЖА ІЂѴЦУА ДЕМОКРАТ ГАЗЕЂУП.

АХУ 1 м. 50 к. АХУ 1 м. 50 к.

№ 19 АХУѴША ħАЙЇА МЗА 1 - ЗѴ 1919 ШѴЂУСА-РААН № 19

АГАЗЕЂ „АЂСНѴ“ А—КАНТОРА АԚНѴТ̆:

Агазеђ „АЂСНѴ“ азѵ акарресподенціа аазђеіуа џђа іелѵрганѵ ађаад аздађак ауп іɷт̆ѵу.

Музкѵ „Ађснѵ“ хус іађуп 6 м. ɷѵмз—36 м.

Џара змоу зеӷѵ „АЂСНѴ“ ађѵџра злаіцамхара нѵԛузкга. Ӱѵба-ђѵхла, а „вечерђуа аканцэргђуа“ рѵла уħа, ацхѵраара ацђ; ажабжђуа ађѵђађуа рах̆ іԛаладуо ласѵ-ласѵ іаацѵцħала. Џара змоу уалнѵ щхѵ іащђ есѵ-мчѵбжа ма акѵ, ма ɷба аус-ажабж ааџѵпħаларазѵ. Ħ-газеђ хучѵ іанаħцо ħамамкуа ħԛащумџан.

Адрес: Сухумъ тіпографія Зайдшера.

ԚАБАРДЕІ ĦАСАНѴІ СОУАЂЕІ РАЗ̆АІЗ̆К.

Амѵр гѵларђа дѵнхуан аħак іђа Ԛабардеі Ħасан-ħа, амѵр ђашара дѵԛан аħак іђа Соуђа-ħа. Ԛабардеі ħасан ђħѵс аагара ігуіђанѵ дѵԛан. Соуађа лѵзбаху іаніаħа, ібзѵцаш̄ даахуанѵ дечэзкланѵ іечѵнеіхан дѵцеіт лбаразѵ. Іџуа, іџуа ішнеуаз ахуларазѵ хѵђк ахгѵлаз ђѵк ачѵ інеіт, іаађсанѵ іԛан. Уаха ара ħађхап рħан ілечэзкцт. Ішѵлечэзкцѵз еђш, рѵчђуеі рѵкуадѵрђуеі інрѵмԛуцаба іцеіт ізга рѵмбазакуа, уі іђашачѵ, інађш аађшуа ішгѵлаз, астол фат̆ѵ хкѵла ірхіанѵ іаађугѵлт. Ԛабардеі Ħасан ібзѵцаш̄і іареі ілахат̆ан іахѵнӡа рђахѵз акѵррфіт, акѵрэкіт; анаɷсан-ріарђађуа іԛацанѵ ірбіт. Убарђ зеӷѵ ԛазцаз ɷѵ дѵрбазуомѵзт. Ауха ішђалт. Ахуђ ħа даађсанѵ дѵԛан іаразнак дѵцт.

Абзѵцаш̄ дѵзмѵџуа днаħааħуа діан. Аџх акѵр іаіханѵ хшацак іаінѵ ахѵђк іаарѵђут̆еіт; Ашаџа рѵуаӡ ус іħѵеіт: „Уахат̆ѵі ħасас ђħѵс-ħара дахцуа насѵђс іаħђарѵзі ħа.“ Насѵђс іаħђара убрі оп,- іħіт аӷі: „Дахнеуа даннеілакӷі ауха уа дѵнхап, аш̄ш̄ѵмђан данӷѵлуа амађ ађш̄ імесђ іђалаіт; імесђ інішаіцу амађ ішарѵгџ іналаланѵ іхагуђ ікѵлсааіт. Убрі заħанѵ ізѵрӡара дħашħат̆ѵрахааіт. — Уі амуазар, іħіт аӷі, -ічеілаħанѵ дандѵлџуа, хах̆т̆ аіхацѵ ілеінѵ ішаргуцах̆ ікѵлсааіт. Убрі дагааіт. Убрі заħанѵ ізѵрӡара дħашħат̆ѵрахааіт. Убріӷѵ іамуазар, іħіт рѵш̄ђах̆і,-іђħѵс данаігуа ађаца-агаца данѵрђѵлуа зкаɷа шѵђуса дѵзђумт̆ац ечк імоуп, убрі дапађут̆алаӷ дашааіт. Убрі заħанѵ ізѵрӡалаӷ дħашħат̆ѵрахааіт. Убас рѵħан інѵђутџнѵ іцеіт. Абзѵцаш̄ ірħаз зегі іаħуан, ізѵмбат̆хан худѵрђас ікѵіт. Іаніш іɷагѵлан іанѵнађш рху ірхіанѵ ішгѵлаз ірбѵхт; ілат̆ан акѵррфіт, рѵчђуа рѵкуадѵрђуа еіђуцанѵ іаађугѵлѵт іазга дрѵмбазакуа, іɷечэзкланѵ іцеіт. Дахнеішаз даннеі, ађхѵзба дѵібіт, ігу дахуан дѵіħеіт. Ауха уа дѵнхѵіт. Аш̄ш̄ѵмђан дѵшѵџаз, ібзѵцаш̄, іаħаз імдѵруаӡі днеіп іхуђħа імесђ іааш̄ђѵіхѵн амџа ԛнѵ іаірѵђш̄ан, амађ ађш̄ амџа ілађуħан ібѵт, амесђ іахааш̄ђіхѵз інаганѵ іԛаіцѵіт. Аħ іђа дɷагѵлан ічеілаħанѵ дандѵлџуаз, асхамџ данхѵџуаз, хах̆т̆ аіхацѵ ачѵлаħахт, абзѵцаш̄ ацџ давагѵлан, іаħа ђѵхнѵ днацасѵн аіхацѵ іаіхѵџеіт. Абзѵцаш̄ іԛаіпађуаз, ахуђħа ізгуађуамѵзт. Іђħѵс данаігашаз ачħара іађанѵ, іɷечэзклан іхѵнħнѵ аɷнѵԛа іцеіт. Іђħѵс аагара ачħара іанаі ађаца-аагаца іш̄ђѵіт. Ахуђħа іђаххан ібзѵцаш̄ ађаца-агаца дрѵцџарацѵ, аха еӷа еіħандазӷѵ дѵмцеіт.

Ачара хѵіан. ађаца-агаца ірзѵђшѵн. Аħ іђаца-агаца дѵрђѵларацѵ іђаххѵіт. Зкаɷа шѵђуса дѵзђумт̆ацѵз ічѵ ізааргѵт дечэзкларацѵ. Ібзѵцаш̄ уа дгѵлан, ачѵ анааргаџђа, ібзѵцаш̄ дѵууаӡа дѵɷађут̆ан абдаɷħа дɷасѵн ес дѵнѵцаш̄куа дѵцеіт, інѵђѵħħоз. Ахуђħа арі дѵргуаан ђоуба іуѵіт сѵбзѵцаш̄ ас сѵзѵзѵ. дѵшѵзбалаӷ дѵшус ħра-ħа. Аħ дачеа ечк ізааргаи іђаца-агаца дѵрђѵлт. Іђħѵс даагѵіт, дар чара бзіаӷѵ іԛаіцiт. Ахуђħа дѵшѵђуз аніаħа абзѵцаш̄ дѵшап абна дѵлалт. Іціт абас ɷѵнѵђуса-ԛа, аħ ђа діоут, асабі мшѵзħа ізħауан, аħ дѵђугурђуан. Абзѵцаш̄ абна дѵшѵлаз ігуахѵ ђђеіт. Ажлар даарѵђхан ус іħіт: „Сѵхуђħа ђас сѵімоуп зеӷѵ іждѵруоіт, іԛалуа акуакузар, дааэг іара ажлар щчѵ, жларѵі щаħауа ажађуак іасħуоіт, сажа сħаанӡа дѵскімссаіт, анаɷсап ігуађхуа сѵзіуааіт.“ Ажлар іагѵмкуа іеізан, ахуђħаӷѵ даарт. Ібзѵцаш̄ даннѵіба, дѵсш̄уатħа ітапанча данɷаха, дѵркѵн аӷ ідмѵруіт. Абзѵцаш̄ даађугѵлан ус іħіт: „Сѵхуђħа ђħѵс ħара данцуаз сарӷѵ сѵіцѵн. Амɷа ħађунѵ ħашнеіуаз ħѵђшзарак ħнѵђугѵлт, хѵђк гѵлан. Ахуларазѵ іаігуан Уаха ара ħађхап ħħаħ еалечэзкцт.. Ħашѵлечэзкцѵз еђш̄ђа, ħачђуеі ħакуадѵрђуеі інħамԛуцаба іцеіт, іħамѵзхѵз дħамбазакуа; ħанаахађш астол фат̆ѵ бзіала ірхіанѵ ішгѵлаз іабіт, ħалахат̆ан, іхнӡа ħђахѵз акраħфіт, акразкт; ħанѵɷагѵла ħаіарђађуа рхіанѵ іађугѵлт, іԛазџа даħмбазакуа. Ħашѵɷаіаз еђш сѵхуђħа дѵцт, сара сѵзмѵџуа сѵшіаз санѵђшѵ, хшацак іаін іаађут̆еіт. Ашаџа рѵуаӡ ус іħіт. „уахат̆ѵі ħасас насѵђс іаħђарѵзѵі? - Насѵђс іаħђара убрі оп, - ђħѵс ħара даннеілаӷ, аш̄ш̄ѵмђан данӷѵлуа амађађш̄ імесђ іђалаат, ішаргуџ іналаланѵ іхагуђан ікѵлсааіт - абрі заħанѵ ізѵрӡуа даħашаħат̆ѵрахааіт, - іħіт Ашаџа аӡѵ.

Абзѵцаш̄ абрі іанаіђеіħа ішамхѵԛѵнӡа дѵхаħхѵт. - Убрі іамуазар, - іħіт аӷі ашаџа, асхамџ данхѵџуа хах̆т̆ аіхацѵ ілеінѵ іхагуђ іалаланѵ ішаргуџ ікѵлсааіт; убрі заħанѵ ізѵрӡуа даħашħат̆ѵррахааіт. Абрі іанаіђеіħа, абзѵцаш̄ імаԛа чаħара ԛанѵӡа дѵхаħхѵт. Уі амуазар, іħіт ахѵɷѵк, іђħѵс данаргуа, данарђѵлуа, зкаɷа шѵђуса дѵзђумт̆ац ечк імоп, убрі дађут̆ааіт, дапађут̆алаӷ дашааіт, убрі заħанѵ ізѵрӡуа даħашħат̆ѵрахааіт. Абрі іаіђаħанѵ данаалга дѵшеібакѵз дѵхаħха даађухт, Арі зегі іаніаħа ібзѵцаш̄ іхѵзӷѵ анѵіба, Ԛабардеі Ħасан сечсш̄уат-ħа далаган аха дѵркѵн аɷнѵԛа дѵргѵт. Аɷнѵ данааі іђħѵс іԛалаз зеӷѵ лаіħіт. Іђħѵс ус лħѵіт: „уџа абарђ ахѵђк рчѵ іздѵруада акѵ уаħар убап.“ Ічѵнаіхан адѵ аԛнѵ уахѵк іахѵђхаз дѵцеіт. Ауха ібѵхт ђаса ібзѵџа іі іареі ірбаз зеӷѵ. Џхабжауѵн Ашаџа ааін ађђуа іаарѵђут̆еіт: „Уахат̆ѵі ħасас ібзѵцаш̄ хуарђас імуозеі-ħа. Ашаџа рѵуаӡ іɷѵзџа дрѵзџааіт. Хуарђас імоу уі іоп: „Іхуђħа іђа заџѵ дѵзкнѵ дѵт̆анха дѵԛацанѵ, убрі ат̆ан інаганѵ ібзѵцаш̄ дѵхаħханѵ дахгѵлоу іхагуђ іађуіт̆ар іђсѵ ђалуот,“ рħіт аӷѵрђ Ашаџа.

Аш̄жумђан анша, Ԛабардеі Ħасан дѵчечэзклан аɷнѵԛа дӷажнѵ дааіт. Аɷнѵ даħаі іаħаз зегі іђħѵс ілаіħут. Іђħѵс ус іалħіт: „іугуађхуа ізуѵ учкун, убзѵцаш̄ уара узѵ ілшаз іубуоіт, уі уђа дѵзлаеіђуш̄арѵзі.“ Іђħѵс ілħаз дађушаħађхан, Ԛабардеі Ħасан ічкун заџѵ дѵшнѵ ађуаб дѵлђацанѵ діїжіт, дѵт̆анха: нас іђħѵс іареі іеіцхѵраанѵ ађуаб ѵарган ахаħ ілађуртіт. Іашађуртаз еђш інѵцаба іцеіт. Уамоуп ісіх̆, іħіт Ԛабардеі Ħасан; - зѵбзѵцаш̄ дѵхаħхазарӷѵ ісаха ахѵнӡагѵлаз снахуађшуан, іара іђсѵ ђанѵ дѵзбуазџа мачк сгуѵ нѵскѵлуан; уажѵш̄ђа ізбуада, - сѵбзѵцаш̄ӷѵ сѵчкун заџӷѵ ісѵмԛуцаба іцеіт іħан, іђħѵеӷѵ іарӷѵ іеібарђуа аɷнѵ іапааі, ібзѵцаш̄ ађхарџа арħуа аɷнѵ дѵт̆ан, Ԛабардеі Ħасан іђаӷѵ дѵшашаӡа ібзѵцаш̄ ішамхѵ дѵђут̆ан. Ԛабардеі Ħасан арі дађугурђан даара ачарадуԛаіцег, ажлар іагѵмкуа іезѵіган ічара іахаірт̆еіт; сарӷѵ убра слат̆ап акрѵɷа акрѵзка абрі уазкоуп аɷнѵ сапааі.

Е. Маан-ђħа.

АԚУАТ̆ѴІ АСЕМІНАРІА АЏѴХУАЛА ɷБАԚА АЗКА.

1913 шѵђуса-раан ађсаца асемінаріа хѵтра азін роуіт. Ађсуааӷѵ даара іазеігурђан, шоукѵ Мѵђу іԛаħцап рħеіт, шоукѵ Е...р рħеіт, аӷѵрђ Очамчѵра рħеіт, аха нас 1914ш. раан Аԛуа іхѵртѵіт зеӷѵ ішѵздѵруа еђш.

Уа іаанахуан реіħараɷѵк ађсаца рѵчкунџа, аӷѵрђ аурѵсі ађурђђуеі рѵчкунџа еілађсанѵ, шѵђусѵк хуɷѵк ма ɸ-ɷѵк рѵдѵркѵлуан.

Аԛуат̆ѵі аучітелра асемінаріа ађсаца ірт̆ѵн. Уазкѵ ареволіуџіа анѵԛала, ахађуіђра анħау, аха ах̆з акум-усла, зѵнӡа ħара іаħт̆ѵзар амзѵі, аха мап; ħара ађсѵуа-чкунџа реіħа аӷѵрђ еіħахуа іалагѵеіт.

Ђасаӡа іанхѵрт іђалаз ачунџа сѵнт̆а іалгѵеіт. Урђ рах̆ ааɷѵк ађсаца рѵчкунџа роуп, ɷѵђђа аурѵсџоуп, ђѵшоук гѵрђоуп.

Сѵнт̆а ħара ħаіħан, аха шђа дара еіħахар ԛалап. Ђхала ħџоуоу, шђахла ħџоуоу? Ізħах̆зеі абрі? Іаарласнѵ „націоналізаціа“ ԛалар ађсаца зѵнӡак іаħџѵзѵр, ԛалап, еіħау рѵбѵзшала ауп націоналізаціа шѵԛалуа.

Асемінаріа чкун Н. Нардаіа.

ДАНТЕН. (Абрі ашанѵ іħоіт) Аџма імђсша амађ азѵлаԛуоіт, насѵђ змоу ічацаху дађушоіт.

Франсуа ібара сара сѵзѵ насѵђ іабжоуп, зкуху міліон рѵху адђанђуа імазаап. Урђ бѵзарӷѵ дѵрɷаӷѵх кѵр-зкѵу оɷѵзаап; Ђаф-ура уађушсіт Дантен еха.

Іугхаз нагӡа еџѵ-уħа іаха. Угухаађуа у арѵшђ, аџџађуа ђарџла.

ФРАНСУА. (Абрі ашанѵ іħоіт). Еѵнасѵђ аалѵ аш іаалагѵлазаап, ехат̆і амш са-сзѵ гурђа мшѵзаап. Данте сахѵіхуађшуа сгѵ азħауеіт. Іара дааімађнѵ, іусђуаӷѵ бзіазаап. Ібамба ђхасђахазарӷѵ џара раџа імазаап ђаф ула Франсуа, аɷѵза бзіа уіђушазаап. Угуаԛрађуа ухашђуазап аɷѵ-жра ду уађушазаап.

ДАНЂЕН. Нас уарӷѵу?...

ФРАНСУА. Аі, сарӷѵ еха еӷсѵмɸац.

Аɷѵђаӷѵ (еіцѵрħоіт. Нас краħф... краħфап. зч... ізчаħђѵп, трах... трахтіршчік, трахтіршІчік...

ТАХДѴГУ. Ара сѵԛоуп іщђахѵзеі?

Аɷѵђаӷѵ. (еіцѵрħоіт) Акартічка ħзааг!?..

Тахдѵгу. Абрі-ожкѵђђа.

ФРАНСУА. (Дађхоіт) Асуђ...

ДАНТЕН. (Дађхоіт) Агуагуш-жѵ.

ФРАНСУА. Аħѵс-жѵ.

ДАНТЕН. Аħа-жѵ.

ФРАНСУА. Акутѵж...

ДАНТЕН. Аш̄ѵш̄-жѵ.

ТАХДѴГУ. Іщђахѵзар ажаркоіӷѵ щзаазгап.

ДАНТЕН. Ажаркоіӷѵ бзіахап

ТАХДѴГУ. Аɷѵі ауадкаі щђахѵмхарѵі?

ДАНТЕН. Ібзіоуп, аɷӷѵ, ауадкаӷѵ, уаħа кѵрумазарӷѵ зеӷѵ арах̆ іааг.

ТАХДѴГУ. Абрі озкѵ ђђа зеӷѵ щзаазгап.

ФРАНСУА. Афат̆ бзіа ѵԛазаап, Дантен-ђан; ɷѵдеі, уаткадеі акруфара зчеіхауазма!

ДАНТЕН. Ісħоуа уаħауоу Франсуа!

ФРАНСУА-закузеіш?

ДАНТЕН. Сара сгу іаанагоуа ауп уарӷѵ угу іаангоуа, ас зѵхшѵɷ еіђшѵз ħаіђушашахаз, ізмааноу удѵруазар?

ФРАНСУА. Ізмааноу уазџаауама? Уі змааноу убрі оуп, ħнеібеіђшнѵ ħамгуађуа ħдѵргуаԛѵуоіт.

ДАНТЕН. Уара узѵхшаз уаб іђсађа бзіахааіт аџабѵрг шђоуħеіш.

ТАХДѴГУ. Абар іаазгѵеіт, щахат̆а.

ФРАНСУА. Уђсѵнтдрѵ бзіахааіт, іух̆зузеі, дад?

ТАХДѴГУ. Тахдѵгу сѵх̆зуп.

ДАНТЕН. Ух̆зѵі уареі Анџа щеіђѵімѵрхааіт, крѵіɸоіт) ііашанѵ арі ах̆з, трнхтіршчік х̆зѵђђоуп ħħара тах-ђах-ħа астол ħанаслаӷ уара дѵгу-дѵгу а, абђааħа учаахала, нас абрі (Франсуа інапѵ іђуікѵуеіт), ізѵуеі-ħуа зеӷѵ аагала.

ТАХДѴГУ. Іздѵруеіт ухатџкѵ, сара ісуалѵу зеӷѵ, убрӷѵ сзѵмдѵруазар, нас уаħа іарбан захѵрманѵу іздѵрѵуа. (Дџоіт).

ФРАНСУА. Ѵіħ, уѵіħ, щаԛа іхаауӡеі, убрі азѵоуп абрі афарі абрі аԛара ізѵсгуађха (днахађшнѵ),-арі еђш афат̆моу ахаħ сфап (Дантен іах̆) Дантен, закузеі уара уԛѵтк ѵԛамеі?

ДАНТЕН. (Інапѵ ірџѵсуоіт)

ФРАНСУА. Дантен ак-ħа

ДАНТЕН. Чан аџазкара хуарђам, оɷѵ ізѵ ізаралуп.

ФРАНСУА. Оɷѵізѵ сѵздѵрам, аха амгуа зѵ ізаралѵуц уħар смаħаі. (Ожкѵ шђа еіħа рѵмчрѵланѵ іџазкуоіт).

ДАНТЕН. Ішѵуђаху ідѵр.

ФРАНСУА. Арі уара іунѵħачазааіт Дантен! (Аџџађуа шђѵрхѵуеіт)

ДАНТЕН. Моумоу, уара іунѵħачоуп. Ас ішђаԛалуоі, абрі аԛара патѵу сѵђуцанѵ, астол хѵіа санахаурт̆аӷѵ унѵħача ісуалмѵі ізжкѵрџѵ.

(Ізкѵуеіт)

ФРАНСУА. Закузеі мџан арі ісѵдѵікѵлуо, абрі ӷанӷашрак ігу іђамкуа дѵԛам (іара іах̆),-закузеі ісоуħоо, астол-хѵіа санахаурт̆а ђаса уара унѵħача зжкѵрџѵ ісѵмɷамі?

ДАНТЕН. Уђшіш арі ііħоуа, нас уара ачада аħѵнђа ілга,-Амеріка амађазађуа, адђанђуа, змоу аоɷ сара сђѵба еідɷала дађугуђнѵ астол дахат̆оіт... Ухатџкѵ, ђѵнч-хаа крѵɷала, аха абрі еђш астол хѵіачѵ, арђ реіђш аӷѵзкт̆ђуа рчѵ ашакӷѵ оɷѵ іħар іамɷоуп-ħа сѵԛоуп, уара іђшоуħуа?

ФРАНСУА. Ібзіоуп, іаађурђа акѵ (іаарђухашаз ашак рħоіт). Ѵħ,ѵħ, убѵс, убѵс Дантен ухатџкѵ, уара унађх̆ѵцѵкӷѵ умѵх̆ааіт, сара сшанђуаӷѵ снапђуаӷѵ чѵзжкарӷѵ агух̆аа скѵм. (днаднахађшнѵ) Ожкѵ абра крѵ ахѵсчеіџоуа азо ас зѵсħоуа акумзар, уашђан іђахѵзар інапђуаӷѵ іщапђуаӷѵ чѵзжкааіт.

ДАНТЕН. Ас уара іах̆ђоуħеі, унапӷѵ, ушапӷѵ абзіара рѵдкѵлоуп. Уара ухѵ худѵкӷѵ алѵмшааіт, уђахѵзар сара сх̆ѵ зѵнӡак іђħзааіт. (Іара уезӷѵ іхѵ џħуп). Наԛ днах̆ађшнѵ) знѵк крѵсчаџа цђа, нас уђахѵзар ђаħанѵмԛаӷѵ уџа. (Іара іах̆) Арі еђшђуа, арі еђшђуа рħарађуа рѵцкѵс ашаħара еіђіуп сгуахоіт, уара ішђоħуђ Франсуа?

(Іаџу аӷі а №-ачѵ)

Д. Г.

АЏАРА НАГӠА.

Ажкѵт̆ан аџара анмачѵз аӡѵ іђа ашкола ііулаӷ дѵђеіцеіт.

Даланѵ дапаа зеӷѵ уамаша ірбан ідеізаланѵ іапажара іалагеіт. Іарӷѵ дзѵђхађуаз хучѵ-мчѵђуак раħара дачѵн.

Іара уі ачкун іаб дзѵɷназ аɷнѵ, аџугубара ачѵ ађħ іађуз ађша іарџон азѵ, еіђунакѵпħа тѵрђук азна ажђѵ наганѵ іађуіцахазаарѵн іаб. Арі ачкун днађшнѵ іаніба іажа дѵзчѵз даареутџѵн уамаша ібанѵ дахуађшуа далагеіт, абрі ажђѵ абна іабаанагеіħа. Узхуађшуазі, іаазі ħа іаніазџаа, ус іħеіт: „Сара абрі ізкбуа, абрі аԛра џара сѵмоуп, іаӷа щдѵ срѵђхахеіт, аха џара щԛукӷѵ іаннѵ ізѵмбацiт, абрі ажк абна аɷнѵ аԛуаԛуа ачѵ іауз еіђш; ажла нџааіт іанлѵбаауаз іђарѵн аха іанхѵнуаз ізлаахунаӡеі ħа“.

Іт̆ађуаз зеӷѵ ічѵчуа іанаглага іара іхѵ хамзђішан ус реіħіт; „шђо такоі, слушаі? Арс акѵлч мѵлчкуа ачесаслов іанѵм нас іалздраап зѵшгуахузеі“-ħа.

М. Чалмаз.

ĦАШԚУɷЏА

Ħ-газеђ ачѵ ħачкунџа ачарађуа ӡѵрɷѵ рɷѵшађуа ħдѵрбеіт. (Ажѵт̆нат̆ аахѵс ізɷѵуа рт̆ѵ салацазкуам) убѵрђ ħацеіџа ачарађуа рɷѵмђађуа рах̆ ожкѵ аӡѵ ітѵ сħоіт. (нац-нац аӷірђӷѵ сіхасѵрщђѵуам). Уі ħа сѵзчу Б. Чолокуа іɷѵуеіт, агазеђ апѵԛала інаркнѵ еха ожраанӡаӷѵ аџабла ібуоіт. Іɷђуаз рах̆ „іђагалам ачаɷра“ бзіа еінраалан іɷуп, ахрітоматіа-зӷѵ, ібзіоуп ħа сѵԛоуп; аха убрі івѵзбуа убріоуп, ђѵнч ажабжнѵ іртанѵ аӷѵ імɷѵп. Ажка еінрала (стіхотвореніе) аɷра бзіоуп, аха ажка рт̆а аɷраӷѵ убрі еіђѵмзар еіџам. Убрі іɷѵз ажкаеінраалађуа рах̆ даара ажка рт̆а бзіа оɷѵ ізлѵіх̆шаз раџоуп -убрі алаӷѵ аɷра далагар, агазеђ азѵ даара дѵус оɷѵ бзіахоіт.

Аӷі ожкѵ Аԛуа еізеіт ħ-ађсаџа џаразмау зеӷѵ ħ-газеђӷѵ џхѵраара ауш̄т, ажка бзіађуа ħзанѵрџалап ħа ħгуђуоіт.

АӠѴ.

АЂСНѴ ЖЛАР Р-СОВЕТ

АЂСНѴ ЖЛАР Р-СОВЕТ АДЕПУТАТЏА ѴЂУТЏѴТ АРІ АЂХѴНРА РѴЂСѴРШРАЗѴ ОКТІАБР МЗА АКѴ АԚНѴӠА. ДАСѴУ РЂѴЂАЂУА РАХ̆, РѴУЕЗДЂУА РАХ̆ ІЏАЗАР АКУХАП, АУСЂУА ІԚАРЏАЗ, ІШЂУРХѴЗ ІАЛѴЗХѴЗ ІРАРĦАРАЗѴ.

АОɷШРА.

Арі ħ-ађсуа гумхарађуа рџѵху ауђџахуа: аоɷ-шреі, арħреі ħађсѵ іħзалмѵхӡаз. Аӡѵ дѵшнѵ узнѵмхуа, аӡѵ дѵрħнѵ ухѵ зузнџԛумгуа дарбан ожкі оɷѵк ізѵмдѵруа, аха аоɷ-шреі, арħреі џѵшѵџларанѵ, аɷѵсђаара баађснѵ іаħазѵ[illegible] нхѵеіт ађсуаа. Аоɷѵ дѵзшѵз [illegible] дѵршѵр, аӷѵрђ ізбуа абанс ħахѵп-ħа ħамщуазар, аоɷѵ дзѵрħѵз картоɸа зіђурџуа аадѵронѵ агурɷ ħкѵмзар, нас ђсѵхуас іħамоузеі? бжашас ірѵђоі ħара ħаіђш іԛау амілађ?! Ісаħѵш̄т? Ħаі ђаушђіт іуађау імшхара! Арі ђаіш оɷѵ ібахау! Арі іахакум, арі уаџакум есіара еесѵмша еіħа еіџоу уаħаоіт.-Аħђѵнђħѵск лѵбз анѵџӷаха іђахѵрђан, іапђахѵрђа еіħа деіџахан „іаħац-аħоіт“ ħа лħан еђш, іаӷа ħахѵрӷѵ, іаӷа ааоарӷѵ еіџамзаара ԛаħџоіт.

Абрі аԛра с-зѵрħа убрі ауп: ахаш ііул 8 рзѵ ахумчхан Гуџауђа ађалађ ачѵ дѵршіт Іађѵр Чадіа, дѵзшѵз макіана ііашанѵ дрѵздѵром. Абар ожкѵ убрі аоɷ дѵршіт. іарӷѵ ђара баађсѵк іухазарѵн, ађаџа імзаарѵн азѵ. Ожкѵ ані іршѵз аша ааоітħ-а іђѵнхаџа ђѵђулашт, убас ізеішђоу іаађуніберђашт. Абрі збуа ħгурɷѵ іамгуа ат̆ѵм мілађ ргу іаахуіт іаħхѵччоіт, ħапеіхѵлахалаӷ іħацхѵрауаша ԛацанѵ іħагуђасуоіт. Абас знѵмкуа ɷѵнт̆мкуа іħ[illegible] ħара ађсуаа; іħзѵзуаӷѵ хѵх̆ ізɷѵз [illegible] ħаібɷара-ауп. Аібаħара ħамамзар ііашанѵ ђоубала ішаħап щтахѵзар іџаӷ ħаіђпѵ оɷѵ ħаібарат̆а ħзѵԛазаарѵз.

Сара оɷѵ дзѵрхуџра ажка сѵздѵрӡом, аха іздѵруаӷѵ ірħуа сахађшуа оɷ іхѵ іђалонѵ іаом. Ожкі аамђазѵ оɷѵ дахахуађшуа аіħабѵра іахароума іħарат̆а іԛоуп. Ізбан акѵзар аргама аџӷа зѵђуаз ірѵђуħагуа аус іађумщакуа рхѵ іеужнѵ еіџоу ађуатџа іџоуп; аӷѵрђ уі уа ахрбуа рѵђсѵђуара ауп, закуа ħакумħа іхагахоіт.

Убрі аԛнѵт̆ сара іђунаганѵ ісђхазоіт аусђуа хѵмɷакуа іхтнѵ доусѵ ірѵмɷоу ала амɷа іђуџазар; мап акѵзар, сахашкѵлађшуа убас ізбоіт іԛалахау еіџа ԛаларапѵ.

Коџіа Шаԛрѵл.

САРА СГУ ІААНАГАЗ.

Агазеђ „АЂСНѴ“ ађхара здѵруаӷѵ іззѵмдѵруаӷѵ зеӷѵ ħађхоіт ħа ħачуп. Уі ачѵ акѵ зɷѵуаӷѵ даасоіт, ііɷуаӷѵ еілħаргоіт дасѵу ішħалшуа ала. Ђасӡа агазеђ анђѵџ аӡѵі, ɷѵђђеі реіħа аӡӷѵ уа еӷѵіɷуамѵзт ашђахѵ 7-8-ɷѵк раԛара рѵусѵмђа, рђабаа аабѵа ħалагѵеіт. Анџа іџшоуп ħ-газеђ іазħауа іалагѵеіт, ħаінтіллігенціа зеӷѵ арі ачѵ еіџазкадара іԛоуп, Ађснѵ іазеіђіу, іазеіџоу, ħара ађсаџа іааушa іаħħаша зеӷѵ уі агазеђ ачѵ іаабалап шаħħоз дѵрɷаӷѵх 2-3-ɷѵкѵі рѵусѵмђеі, рђабаа іреіħа уаħа іаӷħамбуа ħаԛалѵеіт. іԛалазеі. уаħшђахт̆ѵла ħаіхама? Аус зѵђуоз аус-ура щзаԛѵџзеі? Знѵк ажкак анаħħа зеӷѵ аддѵ-ħа убрі іђупѵԛуанда щгуахузар, сара ішаħħап іаахзканѵ, ħара ус абђаа ħа ħарчѵхара маріам. Уі акѵ-ɷбаӷѵ ħаінтіллігенціа рах̆ ађхареі аɷреі ађсѵшала іздѵруа ђоукѵ ажкаӷѵ абра іанѵрѵмдац. Ізмааноузеі абрі? Ргу ііаанагоуа зѵрѵмħоуазеі. ізѵрѵмɷуазеі? Ађсуа газеђ ԛалааназа убѵрђ абра еӷзѵмɷуа аурѵст̆ ачѵ аɷра іачѵмкуа іԛам ħара іаħзеіђіу, аха ħара рѵпħађуа аурѵст̆ѵла ађхара ħаздѵром урђ іаħзѵԛарџуа, іаħзѵрħуа ħара уі аху ађуџара ізлаħалшагушозеі ħħоуан. Уааӷѵ ас еӷшѵмɷуазар, еӷшѵмħозар ађсуа газеђ ачѵ еіђш, нас ħара аɷреі ађхареі ззѵмдѵруа щзлаħаіђхазеі? Іздѵруада ма ħара ħажеі ħђабааі урђ ађсам, аху рзађрџоуамħа щгу іаанагоуазар, сара ішаħоіт аргама, акѵ зѵуаӷѵ, акѵ зħоуаӷѵ, іаħзеіђіу ԛазџоі, іазеіџоу іашђоуі, зхѵ маџара аħасаб змоуі, џӷаӷѵ азіаӷѵ еӷзумħоі -зеӷу аабоіт еілѵрганѵ іħамоуп,-ађсаца џоуп макіа ħаџоуп, аха ħара ħзѵ акзħоуа, ак зѵуа іђабуп ħа іаħħарат̆а, іђабаа аху ађуаħцарат̆ѵ аԛнѵӡа ħнеірџѵ іаӷħагѵм. Кѵрѵздѵруанѵ еӷзѵмħуа, ħгазеђ ачѵ іаӡѵмɷуа ħара ħаку іатеімшоуа ħ-газеђ аку?

Ħара ħѵіатеімшозар, ађсуара далџзар акухап, агазеђ акузар іатеімшоуа, уаħа газеђ ħамам ħара, убрѵӷ ахѵԛалаз Анџа іџшоуп, агазеђ бзіазт̆уа іапѵу ажкоуп ажка бзіа ічазар, іħарџѵ іђахѵзар, уа іанѵіџар агазеђ бзіамхарѵі.?! Убрѵӷ аӷѵӷ еӷԛазѵмџаз уі ііашанѵ даħџаашеіт. Щаħџѵмаашан, дадраа, кѵрзѵлшуа, кѵр зѵзɷуа змілађ рзѵ, зѵжлар рзѵ ожоуп іанаамђоу, ожкѵ іумħаз нас іанбѵку іанѵуа? Іанѵуħоуа?

Џара-змам.

СѴЂСАДГІЛ.

Сѵђсадӷіл бзі ізбоіт, згуаħђахшала сзааӡаз,
Сѵђсадӷѵл іахшазѵ курбанс іанаӷ сѵхіоуп
Аӷѵрђ зеӷ раасђа іара зѵнӡа іхучӡаз
Зеӷ реіħа гукала сѵђсѵ злоу Ађсѵнроуп...

— —

Макіана ађсђħа хѵз, макіан-Ађснѵ лашџаз
Макіана даараӡа іħагѵз аџара
Ат̆ѵмуаа щѵђкашеіт, ħабжаӡзарџѵ зђахђуаз
Ізкбома:аџа іалџт, ічѵх̆ѵеіт Ађсѵнра...

— —

Ађсн ашха зѵрɷашђуа ахаџа лакурħоіт
Ажѵт̆за ахрачѵ щарѵцѵɷк дѵшђахаз.
Уасах̆ча ічѵрђѵн іаħо угу ђназкоіт:
Арђѵскѵі ђħѵзбакѵі рѵђсѵша шѵџӷахаз...

— —

Џарада рѵнамѵс, рѵђша хара іназоіт
Сѵзлѵџѵз, сзааӡаз, сѵзт̆ѵу Ађснѵ жлара
Рѵхшѵɷѵі, рѵмаанеі, ізхѵмӡо іахнарӡоіт
Саззат̆ѵуп, бзіа-ізбоіт сѵђсадӷѵл - Ађсѵнра.

М. Еілакѵрба.